

દોહરો (૮)

સખી દુઃખના આવશે ડુંગરા તોયે - અધીરી બનીશ ન કદી ।

પ્રિતમ ચરાણે ચાલતી - પગલા ભરીશ રાત દી ॥

અંતઃકરાણ વિશિષ્ટ પ્રમાતા વૃત્તિ ગોપી પોતાની સખીને કહે છે. પુરી હિંમત પ્રગટ કરીને કહે છે કે જેને આપણે સંસારમાં દુઃખ કહીએ. આપણે માનીએ છીએ કે મીરાને રાણા વિક્રમે બહુ દુઃખ દીધું, પ્રહલાદને હિરણ્યકશીપુએ બહુ દુઃખ દીધું, મીરા કે પ્રહલાદ તેમ કહેતા નથી કે અમને દુઃખ દીધું, સંસારીઓ તેમ માને છે. ભક્તો તે દુઃખને દુઃખ માનતા નથી અને તેથી જ દુઃખ પરાજીત થાય છે. આવા દુઃખના ડુંગરા ભલે પહાડો પછી પહાડો આવતા જાય કે જેમ પહાડોનો વિકટ રસ્તો પાર કરવો કઠણ પડે. ખાડા, ટેકરા, ખીણો, કાંટા, હિંસક પ્રાણીઓનો ભય ઈત્યાદી કે જ્યાં વ્યક્તિ અધીરી તથા દીન થઈ જાય છે. ગોપી અહીંયા પોતાની હિંમત પ્રગટ કરેછે કે મારા ભગવાનને માર્ગે ચાલતા ભલે પહાડો પર પહાડો જેવા દુઃખ આવે પણ હું મારામાં અધીરાઈ લાવીશ નહીં ધૈર્યથી આગળ વધતી રહીશ. પરંતુ કઈ રીતે પંથ કાપતી રહીશ? તો ગોપી કહે છે મારા પ્રીતમના સ્મરાણે તેનું સ્મરાણ કરતી કરતી કારણ કે જ્યાં અંતરમાં જેનું સ્મરાણ છે ચિંતન છે. ત્યાં અન્યને સ્થાન ક્યાંથી દુઃખને કે કશાંને? અને તે સ્મરાણને સાથે સાથે ચાલતા જરા પણ અટક્યા વગર રાત દિવસ પગલાં ભરતી રહીશ. આ ભક્તના જીવનમાં મહત્વની વસ્તુ છે, કે જ્યાં પોતાના ઈષ્ટને મળવાની તાલાવેલી છે તડકડાટ છે ત્યાં સતત તેનુંજ સ્મરાણ હોય છે. અને ક્યાંય પણ અટકવું રોકાવું કે ખોટી થવું તેને ગમતું નથી સંસાર માર્ગમાં ભુલવાના રસ્તા ઘણાં છે. ભુલ પડવાનો સંભવ છે. અહીં અવળી દષ્ટિ કરી કે ભુલા પડ્યા સમજવું. પરંતુ જ્યાં એકજ લક્ષ્ય એકજ દષ્ટિ એકજ સ્મરાણ અને રાત દિવસ ચાલતું જ રહેવું ક્યાંય પણ જ્યાં સુધી રામ ન મળે ત્યાં સુધી વિરામ ન લેવો. તે તલબ તાલાવેલીની ગોપી વાત કહે છે કે

દુઃખના આવશે ડુંગરા તોયે - અધીરી બનીશ ન કદી ।

પ્રિતમ ચરાણે ચાલતી - પગલા ભરીશ રાત દી ॥

॥ ॐ ॥ ॐ ॥ ॐ ॥

ૐ